



## Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

|                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Forløb 1</b>                   | <b>Europa opdager verden</b>   |
| <b>Forløbets indhold og fokus</b> | <p><b>Resumé:</b><br/>Omkring 1500 begyndte europæiske søfarere at opdage verden, og deres opdagelser skabte grundlaget for europæernes efterfølgende dominans i verden. Nord- og Sydamerika blev koloniseret af europæerne, og et net af skibsruter og handelsstationer blev etableret langs Afrikas og Asiens kyster. Verdensdelene blev bundet sammen af europæerne og på europæernes betingelser. I 1700-tallet var det derfor ikke et spørgsmål om, hvorvidt Europa skulle dominere globalt, men om, hvilken europæisk stat, der skulle dominere. Det blev England.</p> <p>Hvad satte denne forbløffende europæiske ekspansion i gang? Hvorfor var den så succesrig? Hvilke konsekvenser fik den for befolkningerne i Amerika og Afrika? Og hvad var det for motiver, der drev de europæiske fyrster og stater?</p>   |
| <b>Faglige mål</b>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling</li> <li>- demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde</li> <li>- reflektere over samspillet mellem mennesker og natur</li> <li>- analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling</li> <li>- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</li> <li>- demonstrere viden om fagets identitet og metoder</li> <li>- anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug</li> <li>- formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.</li> </ul> |
| <b>Kernestof</b>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie</li> <li>- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer</li> <li>- udviklingen i Europas position i verden</li> <li>- udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- globalisering</li> <li>- kultur i nationale og globale sammenhænge</li> <li>- udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt</li> <li>- økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand</li> <li>- historiebrug og formidling.</li> </ul>  |

|                           |  |
|---------------------------|--|
| <p>Anvendt materiale.</p> | <p><b><u>Bryld, Carl Johan: <i>Verdenshistorie til hhx</i> (bekendtgørelsen 2017), Systime 2020</u></b></p> <p><u>Kapitel 2: Europa og Verden</u></p> <p>Europa og verden<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=p1324">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/?id=p1324</a></p> <p>Europa opdager verden<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1369">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1369</a></p> <p>Søvejen til Indien<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1377">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1377</a></p> <p>Portugals handelsimperium<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1378">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1378</a></p> <p>Nederlænderne tager over i 1600-tallet<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1379">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1379</a></p> <p>England og Frankrig som kolonimagter i Indien<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1380">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1380</a></p> <p>Kina og Japan<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1381">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1381</a></p> <p>Opdagelsen af Amerika<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1382">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1382</a></p> <p>Spanierne erobrer Syd- og Mellemamerika<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1383">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1383</a>&gt;</p> <p>Spaniens rivaler<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1384">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1384</a></p> <p>Var indianerne mennesker?<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1415">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1415</a></p> <p>Las Casas om behandlingen af indianerne, 1542<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1395">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1395</a></p> <p>Columbus finder Cuba, 1492<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1393">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1393</a>&gt;</p> <p>Spanierne indtager Cuba<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1394">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1394</a>&gt;</p> <p>Inkariget omkring 1500<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1396">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1396</a></p> <p>Spaniernes vej til inkaerne<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1397">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1397</a></p> <p>Inkaen Atahualpa tages til fange<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1399">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1399</a></p> <p>England og Frankrig i Nordamerika<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1372">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1372</a></p> <p>Nordamerika - den store europæiske indvandring<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1385">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1385</a></p> <p>Den store kolonikrig 1755-1763<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1373">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1373</a></p> <p>The Rise of the West<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1416">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1416</a></p> <p>En global verdensøkonomi<br/> <a href="https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1218">https://verdenshistorietilhhx.systime.dk/index.php?id=1218</a> (2,9ns)</p> |
|---------------------------|--|

Den globale kapitalisme efter 1990

<https://verdenhistorietilbx.systeme.dk/index.php?id=1272> (1,4ns)

55,3 ns

**Frederiksen, Peter: Vores Verdenhistorie, Forlaget Columbus, 2021**

- Den tidlige globalisering: <https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=209> (2,8s)
- Den voksende verdenshandel: <https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=245> (3,4)
- Columbus og den nye verden (4,9ns)  
<https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=242#c879>
- Kilde 8: Columbus om mødet med det fremmede  
<https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=242#c879>  
Den nye verden (3 ns)  
<https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=243#c880>  
Mødet med aztekerne (2,9ns)  
<https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=244>
- Kilde 9: Bartolomé de las Casas om de spanske krav til den indianske befolkning: <https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=243#c881>
- Kilde 10: Bernal Diaz del Castillo om spaniernes møde med Tenochtitlan  
<https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=244#c888>  
Den spanske erobring af Aztekerriget (6 ns)
- Kilde 15: Bartolomé de las Casas om indianernes karakter: <https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=208#c901>
- Kilde 16: Juan Ginés de Sepúlveda om indianernes karakter: <https://voresverdenhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=208#c902>

(14,2 ns)

**Supplerende stof**

- Arabiske handelsruter og Casa da India (1:27 min.)  
<https://verdenefterdestoreopdagelser.systeme.dk/?id=p166>
- Carreira da India (1:38)  
<https://verdenefterdestoreopdagelser.systeme.dk/index.php?id=177#c519>
- Diverse kort over præcolumbianske samfund.
- Mayaer, inkaer og aztekere: Sådan kender du forskel  
<https://historienet.dk/civilisationer/mayaer-inkaer-og-aztekere-saadan-kender-du-forskel>
- The Atlantic slave trade: What too few textbooks told you - Anthony Hazard [https://www.youtube.com/watch?v=3NXC4Q\\_4JVg](https://www.youtube.com/watch?v=3NXC4Q_4JVg) (5:38)
- The Atlantic slave trade <https://www.youtube.com/watch?v=7lcCdMr0Cek> (7:02)
- 13 Colonies: Comparing Regions New England, Middle, and Southern  
<https://www.youtube.com/watch?v=PuCoSjqQK34> (11:58)
- Lecture 1: European Settlement of North America  
<https://www.youtube.com/watch?v=F266vrMZZmE> (2:53)
- Lecture 3: England Establishes 13 Colonies  
<https://www.youtube.com/watch?v=pRoGId-whHtw&list=PL7Lac6oDjEYE6LwuIcE7k5KkN0LYjtxVg&index=3>

|                      |  |
|----------------------|--|
| <b>Arbejdsformer</b> | [Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.<br><br>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde. |
|----------------------|--|

|                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Forløb 2</b>                   | <b>Oplysning og revolution</b>   |
| <b>Forløbets indhold og fokus</b> | <p><b>Resumé:</b><br/>Den moderne verden, som vi i dag er en del af, bygger i høj grad på den udvikling, der skete i perioden 1650-1850. I dag tager vi for givet, at alle mennesker har de samme rettigheder, men ikke alle sociale grupper har ens levevilkår. Dette fik vi fik menneskerettighedserklæringen, som er en del af den franske revolution i 1789 og en form for demokrati så dagens lys i Amerika.</p> <p>I midten af 1700-tallet begyndte den industrielle revolution, der for alvor var med til at ændre verden. Nu blev produktionen mekaniseret, og mange mennesker begyndte at få arbejde på fabrikkerne inde i byerne, der derfor voksede markant. Perioden har stor betydning for den måde, vi oplever vores verden på. Men hvad gjorde det muligt på så relativt kort tid at ændre på vores helt grundlæggende strukturer i samfundet, og hvordan vi ser os selv som mennesker?</p>   |
| <b>Faglige mål</b>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling</li> <li>- demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde</li> <li>- reflektere over samspillet mellem mennesker og natur</li> <li>- analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling</li> <li>- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</li> <li>- demonstrere viden om fagets identitet og metoder</li> <li>- anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug</li> <li>- formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.</li> </ul> |
| <b>Kernestof</b>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie</li> <li>- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer</li> <li>- udviklingen i Europas position i verden</li> <li>- udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv</li> </ul>  |

|                           |   |
|---------------------------|---|
|                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>- globalisering</li> <li>- kultur i nationale og globale sammenhænge</li> <li>- udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt</li> <li>- økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand</li> <li>- historiebrug og formidling.</li> </ul>  |
| <b>Anvendt materiale.</b> | <p><b>Frederiksen, Peter: <i>Vores Verdenshistorie</i>, Forlaget Columbus, 2021</b></p> <p><b>Kapitel 10: Oplysningstiden: Revolutionernes kraft</b><br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=199">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=199</a> (0,5s)</p> <p>Indledning<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211</a> (0,3s)</p> <p><b>Enevældens Frankrig</b><br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212</a> (7,5s)</p> <p>Statsdannelse:<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c932">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c932</a> (1s)<br/> Magt: <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c942">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c942</a> (1s)</p> <p>KILDE 19: GUD SKABER KONGER<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212&amp;loopRedirect=1">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212&amp;loopRedirect=1</a></p> <p>KILDE 20: BEKENDTGØRELSE OM AFSKAFFELSEN AF RELIGIONSFRIHEDEN<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932</a></p> <p>KILDE 21: KONGENS BREVSPIONER<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932</a></p> <p>KILDE 22: LOUIS DE ROUROYS OM KONGENS MORGENKUR<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/index.php?id=212#c932</a><br/> 10ms</p> <p><b>Den industrielle revolution i England</b><br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=213">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=213</a> (4,8s)</p> <p>Industrialiseringens konsekvenser og virkninger<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=246">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=246</a> (4,4s)</p> <p>KILDE 23: FABRIKSREGLER FRA WHITTAKER &amp; SONS, WATERFOOF MILLS, 1851<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c954">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c954</a></p> <p>KILDE 24: BØRNEARBEJDE<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c956">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c956</a><br/> 9,6ns</p> <p><b>Den amerikanske revolution</b><br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=214">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=214</a> (8,6s)</p> <p>KILDE 25: BREV FRA BOSTON KORRESPONDANCEKOMITÉ<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c963">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c963</a></p> <p>KILDE 26: KONGENS BEKENDTGØRELSE OM AT UNDERTRYKKE OPRØR<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c965">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c965</a></p> <p>KILDE 27: UAFHÆNGIGHEDSERKLÆRINGEN<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c966">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c966</a></p> <p>KILDE 28: ABIGAIL ADAMS' BREV OM KVINDERNES RET<br/> <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c969">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c969</a></p> <p>KILDE 29: OM LOVENES ÅND</p> |

|                      |  |
|----------------------|--|
|                      | <p><a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c973">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c973</a><br/>(8,6ns)</p> <p><b>Den franske revolution</b></p> <p><a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=215">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=215</a> (5,4s)</p> <p>Kvinderne og den franske revolution</p> <p><a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247</a> (3,5s)</p> <p>Efter revolutionen</p> <p><a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=248">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=248</a> (2,4s)</p> <p>KILDE 30: UDDRAG AF MENNESKERETTIGHEDSERKLÆRINGEN</p> <p><a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c980">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=c980</a></p> <p>Overblik</p> <p><a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=216">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=216</a></p> <p>Kilde 31: Vi bønfaller Deres Majestæt <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c986">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c986</a></p> <p>Kilde 33: Rousseau om kvinden</p> <p><a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c989">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c989</a></p> <p>Kilde 34: Mary Wollstonecraft om kvinders rettigheder <a href="https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c991">https://voresverdenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=247#c991</a><br/>(11,3 ns)</p> <p><b>Supplerende stof:</b></p> <p>Louis XIV, an Absolute Monarch<br/><a href="https://www.youtube.com/watch?v=W5Njjd6R6d0">https://www.youtube.com/watch?v=W5Njjd6R6d0</a></p> <p>Historien om Danmark: Enevælde og oplysningstid SÆSON 1 EPISODE 7   59M DR1 7. september 2017 <a href="https://www.dr.dk/drtv/episode/historien-om-danmark--stenalder-145564">https://www.dr.dk/drtv/episode/historien-om-danmark--stenalder-145564</a></p> <p>Miniforedrag - Den Franske Revolution og Danmark <a href="https://www.youtube.com/watch?v=9QBdoM5p6yE">https://www.youtube.com/watch?v=9QBdoM5p6yE</a> 3min.</p> |
| <b>Arbejdsformer</b> | <p>[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.</p> <p>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>  |

|                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Forløb 3</b>                   | <b>Danmarkshistorie 1660-1901</b>  |
| <b>Forløbets indhold og fokus</b> | <p><b>Resumé:</b></p> <p>I 1660 fik kongen enevældig magt, og i 1848 gik Danmark fra enevælde til demokrati. Perioden er afgjort af de overordnede politiske strukturer i landet igennem næsten to hundrede år.</p> <p>Forholdet mellem stat og individ er centralt, og hermed også statsmagtens udvikling. Dette betyder, at de politiske rammer vægtes og herefter den socioøkonomiske udvikling, altså hvordan befolkningen levede, hvad de producerede, og hvad de tænkte. Men hvad er så egentlig årsag og virkning i forbindelse med et lands udvikling?</p> |

|                           |  |
|---------------------------|--|
| <b>Faglige mål</b>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling</li> <li>- demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde</li> <li>- reflektere over samspillet mellem mennesker og natur</li> <li>- analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling</li> <li>- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</li> <li>- demonstrere viden om fagets identitet og metoder</li> <li>- anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug</li> <li>- formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.</li> </ul> |
| <b>Kernestof</b>          | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie</li> <li>- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer</li> <li>- udviklingen i Europas position i verden</li> <li>- udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- globalisering</li> <li>- kultur i nationale og globale sammenhænge</li> <li>- udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt</li> <li>- økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand</li> <li>- historiebrug og formidling.</li> </ul>  |
| <b>Anvendt materiale.</b> | <p><b>Brøndal, Jørn:</b> Dansk udvandring til USA, 1820-1930, 2020<br/> <a href="https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/dansk-udvandring-til-usa-1820-1930">https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/dansk-udvandring-til-usa-1820-1930</a><br/> (4 ns)</p> <p><b>DR.DK</b> <i>Da danskerne udvandrede</i> <a href="https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/udvandrerne">https://www.dr.dk/nyheder/webfeature/udvandrerne</a><br/> (2 ns)</p> <p><b>Frederiksen, Peter:</b> <i>Vores Verdens Historie</i>, Systime 2021<br/> Kapitel 5: Slavehandel og revolution [1660-1849]<br/> <a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=134">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=134</a><br/> Indledning<br/> <a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=159">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=159</a> (2,4)<br/> Den enevældige stat<br/> <a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=158">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=158</a> (4,4)<br/> Militær opbygning og handel</p>  |



|                            |   |
|----------------------------|---|
|                            | <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=189">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=189</a> (1,4)<br/> Handelskompagnier og slavehandel</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=157">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=157</a> (2,0)<br/> Guldkysten</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=194">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=194</a> (4,0)<br/> Slavehandelens ophør</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=190">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=190</a> (4,3)<br/> Landboreformerne</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=155</a> (4,5)<br/> Reformerne og deres indflydelse</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=181">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=181</a> (4,0)<br/> Epidemier og vaccination</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=180">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=180</a> (3,8)<br/> Vejen mod demokrati</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=156">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=156</a> (3,2)<br/> Enevælden afskaffes</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=195">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=195</a> (3,9)<br/> Industrialisering</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=161</a> (3,5s)<br/> København</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=210">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=210</a> (2,6)<br/> Inkl. Kilde 45 + Kilde 46</p> <p>Industrien og naturvidenskaben</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=211</a> (3,1)<br/> Inkl. Kilde 47+48</p> <p>Andels- og højskolebevægelsen</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=212</a> (4,3)<br/> Inkl. Kilde 49</p> <p>Slaget på fælleden</p> <p><a href="https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=160">https://voresdanmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=160</a> (4,4)<br/> Inkl. Kilde 50+ Kilde 51 + Kilde 52</p> <p><b>Rigsarkivet: Uddrag af brev fra Sine til en søster i Danmark, 1894 (2 ns)</b></p> <p>(63,8 ns)</p> <p><b>Supplerende stof</b></p> <p><b>Rejsen til Amerika</b><br/> Del 2: Jagten på Lykken <a href="https://www.rejsentilamerika.dk/tv-serien">https://www.rejsentilamerika.dk/tv-serien</a><br/> (28 min)</p> |
| <b>Arbejdsfor-<br/>mer</b> | <p>[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.<br/> Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>   |

|                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Forløb 4</b>                   | <b>Danmark i Krig (DHO-forløb)</b>   |
| <b>Forløbets indhold og fokus</b> | <p><b>Resumé:</b><br/>Et tværfagligt undervisningsforløb under titlen "Danmark i krig", som omhandler perioden 1848- 2015 fordelt på 4 udvalgte underemner og dertilhørende udvalgte tekster af forskellig karakter.</p> <p>De fire underemner er:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nationalisme og De slesvigske krige 1848-1864</li> <li>• Den tyske besættelse af Danmark 1940-1945</li> <li>• Krigene i Afghanistan og Irak i 00'erne</li> <li>• Danmark i en fremtidig verdensorden</li> </ul>  |
| <b>Faglige mål</b>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling</li> <li>- demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde</li> <li>- reflektere over samspillet mellem mennesker og natur</li> <li>- analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling</li> <li>- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</li> <li>- demonstrere viden om fagets identitet og metoder</li> <li>- anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug</li> <li>- formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.</li> </ul> |
| <b>Kernestof</b>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie</li> <li>- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer</li> <li>- udviklingen i Europas position i verden</li> <li>- udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- globalisering</li> <li>- kultur i nationale og globale sammenhænge</li> <li>- udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt</li> <li>- økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand</li> <li>- historiebrug og formidling.</li> </ul>  |

|                           |  |
|---------------------------|--|
|                           |  |
| <b>Anvendt materiale.</b> | Se One – afventer reel UVB.  |
| <b>Arbejdsformer</b>      | [Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.<br><br>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde. |

|                                   |  |
|-----------------------------------|--|
| <b>Forløb 5</b>                   | <b>Nazismen &amp; Folkedrab</b>  |
| <b>Forløbets indhold og fokus</b> | <b>Resumé:</b><br>Holocaust fortæller den barske og modbydelige historie om nazisternes folkemord på jøderne – ca. 6 mio. jøder blev myrdet. Det er begivenheder, det den dag i dag stadig er svært at fatte ondskaben af. Holocaust sætter fokus på nazismens raceideologi og racelove, det tyske nazistpartis udvikling, SS, ghettoer og deportationer, koncentrationslejre og dødslejre. Centrale problemstillinger: Hvad indebærer nazismen? Hvad betyder Holocaust? Hvornår er man gerningsmand? Hvem kendte til Holocaust? Hvad er Holocaustbenægtelse?  |
| <b>Faglige mål</b>                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- demonstrere indsigt i udviklingen i Danmarks og verdens historie inden for de seneste ca. 500 år, herunder væsentlige begivenheder og sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling</li> <li>- demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- analysere konflikters opståen og håndteringen af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde</li> <li>- skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende</li> <li>- demonstrere viden om fagets identitet og metoder</li> <li>- anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug</li> <li>- formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid.</li> </ul> |
| <b>Kernestof</b>                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- hovedlinjer i Danmarks og verdens historie</li> <li>- væsentlige nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer</li> <li>- udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv</li> <li>- historiebrug og formidling.</li> </ul>  |

|                           |   |
|---------------------------|---|
| <p>Anvendt materiale.</p> | <p><b>Ahle, Allan et al. <i>Historieportalen</i>, Gyldendal, 2023</b></p> <p>Kapitel 1: Optakten: Europa i Krise (0,3s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1517">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1517</a></p> <p>Versaillesfreden og børskrakket i 1929 (0,5s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1518">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1518</a></p> <p>Adolf Hitler og nazistpartiet (1,3s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1519">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1519</a></p> <p>Hitler bliver Rigskansler 1933 (0,6s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1520">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1520</a></p> <p>Kapitel 2 Nazisme, racisme og antisemitisme<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1522">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1522</a> (0,4s)</p> <p>Racisme og socialdarwinisme<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1523">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1523</a> (1,2s)</p> <p>Nazismen og antisemitismen<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1524">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1524</a> (0,7s)</p> <p>Antisemitismen og Holocaust<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1525">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1525</a> (0,2s)</p> <p>En tysk skolepiges syn på jøderne <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1566#c4553">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1566#c4553</a></p> <p>Kapitel 3 Jødelovene: Diskrimination og tvangsudvandring (0,1s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1527z">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1527z</a></p> <p>De første indgreb mod jøderne (1,5s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1528">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1528</a></p> <p>Nürnberg-lovene 1935 (0,7s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1529">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1529</a></p> <p>Krystalnatten 1938 (1,7s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1530">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1530</a></p> <p>Nürnberg racelovene, september 1935 <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1566#c4554">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1566#c4554</a></p> <p><b>Kapitel 4 Isolation: Ghettoer og koncentrationslejre (1s)</b><br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1532">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1532</a></p> <p>Einsatzkommandoer og ghettoer (1,2s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1533">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1533</a></p> <p>Jøderne isoleres (0,4s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1534">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1534</a></p> <p><b>Kapitel 5 I ly af krigen: Masseudryddelse (0,4)</b><br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1536">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1536</a></p> <p>Masselikvideringer og den første udryddelseslejr (1,6s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1537">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1537</a></p> <p>Det industrialiserede massedrab (1,2)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1538">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1538</a></p> <p>Wannsee-konferencen januar, 1942 (0,4s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1539">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1539</a></p> <p>Krigslykken vender (0,9s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1540">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1540</a></p> <p><b>Kapitel 6 Gerningsmænd og tilskuere: Besatte og allierede lande (0,6)</b><br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1542">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1542</a></p> <p>Hvem var gerningsmændene? (2,2)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1543">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1543</a></p> <p>Tilskuernes og de allieredes ansvar (0,8)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1544">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1544</a></p> <p>Jødernes situation efter krigen (0,4)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1545">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1545</a></p> <p><b>Kapitel 7 Den danske undtagelse: Redningen i oktober 1943 (0,5s)</b><br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1547">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1547</a></p> <p>Danmark som særtilfælde i det besatte Europa (0,6s)<br/> <a href="https://historieportalen.systeme.dk/?id=1548">https://historieportalen.systeme.dk/?id=1548</a></p> |
|---------------------------|---|

|                      |   |
|----------------------|---|
|                      | <p>'Danmark havde ikke noget jødeproblem' (0,6s)<br/> <a href="https://historieportalen.systime.dk/?id=1549">https://historieportalen.systime.dk/?id=1549</a></p> <p>Efter regeringen var trådt tilbage 29. august, 1943 (0,5s)<br/> <a href="https://historieportalen.systime.dk/?id=1550">https://historieportalen.systime.dk/?id=1550</a></p> <p>Hvorfor lykkedes det at redde næsten alle danske jøder? (1,1s)<br/> <a href="https://historieportalen.systime.dk/?id=1551">https://historieportalen.systime.dk/?id=1551</a></p> <p><b>Kapitel 8 Ofre og overlevende</b></p> <p>Synet på de overlevende fra Holocaust (0,4s)<br/> <a href="https://historieportalen.systime.dk/?id=1555">https://historieportalen.systime.dk/?id=1555</a></p> <p>De psykiske konsekvenser for de overlevende (0,9s)<br/> <a href="https://historieportalen.systime.dk/?id=1556">https://historieportalen.systime.dk/?id=1556</a></p> <p><b>Kapitel 9 Historiebrug: Fra FN til Hollywood</b></p> <p>Nürnbergprocessen og forbrydelser mod menneskeheden (0,5s)<br/> <a href="https://historieportalen.systime.dk/?id=1560">https://historieportalen.systime.dk/?id=1560</a></p> <p>Adolf Eichmann på anklagebænken 1961 ændrer billedet (0,8s)<br/> <a href="https://historieportalen.systime.dk/?id=1562">https://historieportalen.systime.dk/?id=1562</a><br/> (26,2 ns)</p> <p><b>Folkedrab.dk</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Hvad er folkedrab?</b><br/> <a href="https://folkedrab.dk/hvad-er-folkedrab/hvad-er-folkedrab">https://folkedrab.dk/hvad-er-folkedrab/hvad-er-folkedrab</a></li> <li>- <b>Eksempler på folkedrab:</b><br/> <a href="https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folkedrab">https://folkedrab.dk/eksempler-paa-folkedrab</a> (5 ns)</li> </ul> <p><b>Supplerende stof</b></p> <p><b>Folkedrab.dk</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Fokus på Auschwitz</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kapitel 8 - Ankomsten <a href="https://folkedrab.dk/temaer/fokus-paa-auschwitz/film-jeg-hedder-arlette-jeg-overlevede-auschwitz/kapitel-8-ankomsten">https://folkedrab.dk/temaer/fokus-paa-auschwitz/film-jeg-hedder-arlette-jeg-overlevede-auschwitz/kapitel-8-ankomsten</a> (4:53 min)</li> <li>- 9 - Livet i Auschwitz <a href="https://folkedrab.dk/temaer/fokus-paa-auschwitz/film-jeg-hedder-arlette-jeg-overlevede-auschwitz/kapitel-9-livet">https://folkedrab.dk/temaer/fokus-paa-auschwitz/film-jeg-hedder-arlette-jeg-overlevede-auschwitz/kapitel-9-livet</a> (6 min.)</li> </ul> </li> </ul> <p><b>Fuglene over Sundet, 2016. (1:26 min.)</b></p> <p>Drama: I 1943 må den lille jødiske familie bestående af jazzmusikeren Arne, hans kone Miriam og 6-årige søn flygte fra deres hjem i København. Sammen med omkring 80 andre jøder kommer de til Gilleleje, hvor lokale fiskere mod betaling fragter flygtningene til Sverige.</p> |
| <b>Arbejdsformer</b> | <p>[Klasseundervisning/projektarbejdsform/skriftligt arbejde/formulering af problemstillinger/Præsentationer.</p> <p>Pararbejde/Gruppearbejde/individuel arbejde.</p>   |